

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2687

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Drugom vijeću za odlučivanje o ustavnim tužbama, u sastavu sutkinja Ingrid Antičević Marinović, predsjednica Vijeća te suci Mato Arlović, Snježana Bagić, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić i Miroslav Šumanović, članovi Vijeća, u postupku koji je ustavnom tužbom pokrenula Nada Barišić iz Zagreba, na sjednici održanoj 24. studenoga 2016. jednoglasno je donio

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Općinski sud u Šibeniku dužan je donijeti odluku u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod brojem O-563/04 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositeljici ustavne tužbe, Nadi Barišić iz Zagreba, Ilica 138, određuje se primjerena naknada zbog povrede prava zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 9.500,00 kn.

IV. Naknada iz točke III. izreke ove odluke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositelja Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Nada Barišić iz Zagreba, Ilica 138 (u daljnjem tekstu: podnositeljica) podnijela je 24. prosinca 2014. ustavnu tužbu smatrajući da joj je zbog dugotrajnosti postupka koji se vodi pred Općinskim sudom u Šibeniku pod brojem O-563/04 povrijeđeno ustavno pravo na suđenje u razumnom roku zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava.

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka pribavljeno je izvješće Općinskog suda u Šibeniku broj: Su-919/2016-3 od 25. travnja 2016.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

3. Općinski sud u Šibeniku održao je prvo ročište u ostavinskom postupku broj: O-563/04 iza pok. Andrije Barišića 26. kolovoza 2004.

Rješenjem Općinskog suda u Šibeniku broj: O-563/2004 od 24. lipnja 2014. određen je prekid postupka i nasljednici su upućeni u parnicu. Navedeno rješenje nije postalo pravomoćno s obzirom da je protiv istog izjavljena žalba.

Općinski sud u Šibeniku je raspravnim rješenjem broj: O-563/04 od 24. svibnja 2007. odgodio raspravu u ostavinskom postupku broj: O-563/04 do okončanja ostavinskog postupka broj: O-298/12 (ranije broj-O-5/99, O-500/08 i 318/09).

Općinski sud u Šibeniku u ostavinskom postupku broj: O-298/12 donio je rješenje o nasljeđivanju broj: O-298/12 od 10. travnja 2012. koje je postalo pravomoćno 2. srpnja 2012.

Općinski sud u Šibeniku je rješenjem od 10. travnja 2012. zakazao ročište u predmetu broj: O-563/04 za 11. svibnja 2012.

Podnositeljica je predsjednici Općinskog suda u Šibeniku 12. listopada 2015. podnijela zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku zbog dugotrajnog vođenja ostavinskog postupka broj: O-563/04.

Rješenjem predsjednice Općinskog suda u Šibeniku broj: Su-Gzp I-20/2015-4 od 7. prosinca 2015. usvojen je zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnositeljice kao osnovan, te je sudskoj savjetnici naloženo da je u predmetu broj: O-563/04 dužna donijeti i otpremiti odluku u što kraćem mogućem roku, a najkasnije u roku od šest (6) mjeseci počam od dana kada se steknu uvjeti za nastavak postupka prekinutog rješenjem broj: O-563/04 od 24. lipnja 2014.

Podnositeljica je 25. srpnja 2016. Županijskom sudu u Šibeniku podnijela zahtjev za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku u predmetu broj: O-563/04.

Rješenjem Općinskog suda u Šibeniku broj: O-563/04 od 10. listopada 2016. po službenoj dužnosti bez prijedloga stranaka određen je nastavak prekinutog ostavinskog postupka broj: O-563/04.

Rješenjem Županijskog suda u Šibeniku broj: Gzp II-2/2016-5 od 11. listopada 2016. odbijen je zahtjev podnositeljice za isplatu primjerene naknade od 25. srpnja 2016.

Ustavnu tužbu podnositeljica je podnijela 24. prosinca 2014.

III. MJERODAVNO PRAVO

4. U rješenju broj: U-IIIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.; u daljnjem tekstu: ZIDZoSud:153/09).

U rješenju broj: U-IIIa-322/2014 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.) Ustavni sud opisao je i daljnji razvoj tog mehanizma pravne zaštite sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud:28/13). U glavi VI. tog zakona pod nazivom »Zaštita prava na suđenje u razumnom roku« propisan je novi, drugačiji model zaštite prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na onaj koji je bio na snazi u ranijem zakonodavnom razdoblju.

ZoSud:28/13 do danas je izmijenjen Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 33/15.). Tekst Zakona o sudovima koji je danas na snazi u ovoj se odluci skraćeno označava kraticom: ZoSud:28/13-33/15.

U nastavku se daje kratki pregled relevantnih zakonodavnih razdoblja.

1) Zakonodavna razdoblja od 2002. do 2013. godine

5. Od 15. ožujka 2002., to jest od stupanja na snagu Ustavnog zakona o izmjenama i dopunama Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 29/02.), Ustavni sud bio je nadležan u prvom i posljednjem stupnju za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, a ustavna tužba bila je jedino pravno sredstvo u Republici Hrvatskoj za zaštitu tog prava.

6. Stupanjem na snagu Zakona o sudovima 29. prosinca 2005. (»Narodne novine« broj 150/05.; u daljnjem tekstu: ZoSud:150/05) u domaći pravni poredak uvedeno je novo pravno sredstvo za zaštitu navedenog prava: zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (članci 27. i 28. ZoSud-a:150/05). O tom je zahtjevu odlučivao neposredno viši sud, a protiv prvostupanjskog rješenja mogla se podnijeti žalba Vrhovnom sudu.

Protiv rješenja Vrhovnog suda mogla se podnijeti ustavna tužba.

7. Člankom 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.; u daljnjem tekstu: ZIZoSud:153/09) izmijenjen je članak 28. ZoSud-a:150/05. Novim stavcima 5. i 6. članka 28. ZoSud-a:150/05-153/09 uvedeno je novo pravno sredstvo protiv rješenja Vrhovnog suda: žalba tročlanom vijeću Vrhovnog suda. Time je u pravni poredak uveden još jedan institucionalni stupanj zaštite prava na suđenje u razumnom roku.

8. Zaključno, od kraja 2005. do kraja 2009. godine taj se postupak odvijao u najmanje dva stupnja pred nadležnim redovnim i specijaliziranim sudovima Republike Hrvatske, pri čemu je protiv rješenja Vrhovnog suda bila na raspolaganju ustavna tužba.

Od kraja 2009. godine taj se postupak također odvijao u najmanje dva stupnja pred nadležnim redovnim i specijaliziranim sudovima Republike Hrvatske, pri čemu je tročlano sudsko vijeće Vrhovnog suda bilo sud posljednjeg stupnja za te pravne predmete.

2) Zakonodavno razdoblje započeto 14. ožujka 2013.

9. 14. ožujka 2013. stupio je na snagu ZoSud:28/13 koji je u glavi VI. na drugačiji način uredio postupak zaštite prava na suđenje u razumnom roku. Novi zakonodavni model obuhvaća dva pravna sredstva: prvi, zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku; drugi, zahtjev za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.